

Keliber Oy
Toholammintie 496
69600 KAUSTINEN

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Emmes 2

Hakija Keliber Oy
KAUSTINEN

Yhteystiedot:

Toholammintie 496
69600 KAUSTINEN
puh. 06 832 9533

Lisätietoja antaa:

Jarmo Finnilä, puh. 050 4370 319

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 14.6.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 20.10.2011; 25.11.2011.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 21.11.2011 tutkimussuunnitelma, tila-, pinta-ala- ja maanomistajatiedot, kartta
- 15.12.2011 kartta, tila-, pinta-ala- ja maanomistajatiedot

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Kruunupyy (288)

KaivNro 9291/1; valtausalueen nimi: Emmes II

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
288-407-17-23	Forskans	Nedervetil	9,85
288-407-19-13	Åkermark	Nedervetil	1,34
288-407-19-18	Jungell	Nedervetil	0,02
288-407-19-20	Peltomaa	Nedervetil	4,22
288-408-27-0	Kvarnbacken	Nedervetil-Norrby	1,79
288-408-52-0	Strandbacka	Nedervetil-Norrby	4,47
288-408-52-1	Hirsiniemi	Nedervetil-Norrby	0,43
288-408-53-0	Djupfors	Nedervetil-Norrby	3,11
288-408-57-0	Vasko	Nedervetil-Norrby	1,31
288-408-8-40	Klacken	Nedervetil-Norrby	5,93
288-408-8-9	Nygård	Nedervetil-Norrby	8,56
288-409-45-0	Ribacka	Övetby	3,61
288-409-5-14	Markusmossa	Övetby	0,25
288-409-5-17	Kaitfors	Övetby	5,25
288-409-6-15	Sandkulla	Övetby	2,65
288-409-6-20	Lönnbäck	Övetby	2,22
288-410-14-26	Emet	Hästbacka	3,12
		Yhteensä ha	58,13

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Pieni osa haetusta alueesta sijoittuu 18.8.1992 päättyneen kaivospiirin alueelle. Kaivospiirillä ei ole harjoitettu kaivostyötä (kaivostyöt eivät alkaneet), joten alueesta ei tarvita kaivostyön lopettamisselvitystä eikä alueella ole kaivospiirin myöntämisestä aiheutuneita valtauksen esteitä.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: litium.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyyntö

Hakemuksesta on 8.5.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyyntö alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 6.6.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 6.6.2014.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksiin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9291/1 Emmes II

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Anottava valtausalue sijaitsee Keliber Oy:n aikaisemmin anoman valtauksen "Emmes" kaakkoispuolella. Emmesin spodumenipegmatiittiesiintymä löydettiin 1960-luvulla ja se sisältyy valtauksen "Emmes". Anottavalla alueella ("Emmes 2") on entisestään tiedossa hyvin runsaasti spodumenipitoisia lohkareita. Kesällä 2010 näitä lohkareita kartoitettiin ja otettiin näytteitä, koska heräsi epäily, etteivät ne kaikki ole lähtöisin tunnetusta Emmesin esiintymästä.

Syksyllä 2010 alueelle kairattiin maanomistajien luvalla seitsemän timanttikairausreikää, yht. 653 m. Kairauksilla ei löytynyt spodumenipegmatiittia, mutta asiaa ei ole vielä selvitetty ja tutkimuksia on jatkettava. Lisäksi alue on tarpeellinen mahdollista vinotunnelin alkua ja siihen liittyviä huoltoalueita varten, mikäli pääosin järven alla olevaa Emmesin esiintymää joskus aletaan hyödyntämään maanalaisena louhintana.

Tämän alueen jatkotutkimiseksi anotaan kyseistä valtausta. Etsittävä kivennäinen on siis spodumeni (Li).

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Lohkarekartoitus

Pääosa lohkaretutkimuksista on tehty vuoden 2010 kenttätöyökäudella. Lohkarekartoitusta täydennetään keräämällä näytteitä erikoisemmista tyypeistä ja verrataan niitä Emmesin esiintymän kairausnäytteisiin.

Geofysikaaliset mittaukset

Valtausanomusalueella tehdään tarkempaa lentomittausaineiston tulkintaa. Sen perusteella suunnitellaan detaljinen magneettinen mittaus auttamaan geologisen rakenteen selvittämisessä ja mahdollisten spodumenipitoisten pegmatiittijuonien paikantamisessa. Tämä tehdään alkuvaiheissa linjamuotoisena ja tulosten niin edellyttäessä systemaattisena. Työ aloitettaneen vasta valtauksen varmistuttua.

Geologis-geokemiallinen tulkinta

Kairattujen seitsemän reiän aineistoa tulkitaan ja analysoidaan lisää tarkoituksena avata geologista rakennetta ja saada viitteitä reikien läheisyydessä mahdollisesti olevista pegmatiittijuonista.

Kairaukset

Kairauksia jatketaan tulkintojen ja lisäanalyyysien jälkeen, mikäli niistä saadaan spodumeni-indikaatioita. Kairausten määrä riippuu näistä indikaatioista. Kairaukset voidaan tehdä minä vuodenaikana tahansa.

Etsintätoimenpiteiden painotus tai järjestys voi uusien tulosten takia muuttua etsintöjen mennessä eteenpäin. Mikäli tunnetun Emmesin esiintymän hyödyntämisen tutkiminen etenee, suoritetaan alueella myös tähän liittyviä maaperä-, ym. rakennusteknisiä tutkimuksia.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Kruunupyyn kunta

Allekirjoittaneet ovat käsitelleet Keliber Oy:n valtaushakemuksen, joka koskee Kruunupyyn kunnan alueella, Emmesin kylän eteläpuolella sijaitsevaa "Emmes 2" -aluetta. Katsomme, että valtausalueeseen ei kohdistu kaivoslain (503/1965) 6 §:n kohtien 3–9 mukaista estettä.

Valtausalueen pohjoisosa rajoittuu Alavetelin alueen järville laadittuun rantaosayleiskaava-alueeseen. Rantaosayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.6.2003. Emmesin kylä, johon kuuluu 11 pysyvästi asuvaa taloutta, on noin 300–500 metrin päässä valtausalueen pohjoisosasta.

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Luonnonsuojelunäkökohdat

Lähin suojelualue on Kiimaneva - Iso Köyrisennevan soidensuojelualue n. 3,5 km kohteesta koilliseen (NE).

ELY-keskuksella ei ole valtausalueelta tiedossa luonnonsuojelulain 29 § mukaisia luontotyyppi-esiintymiä. Lähimmät lintudirektiivin liitteen 1 lajeihin lukeutuvan kalasääsken pesät sijoittuvat n. 3,5 km kohteesta koilliseen (NE) ja 4,4 km päähän kohteesta itään (E).

ELY-keskuksella ei ole tiedossa tutkimusalueelta luontodirektiivin liitteen IVA-lajien esiintymiä. Näiden tiukan suojelun lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää. Tutkimusalueen poikki virtaava Ullavanjoki ja sen lähivesistö ympäristöineen on kuitenkin potentiaalinen viitasammakon esiintymisalue. Viitasammakon esiintyminen alueella tulee selvittää siten, että mahdolliset lisääntymis- ja levähdyspaikat pystytään asianmukaisesti turvaamaan tutkimusluvan lupaehdoin.

Ympäristönsuojelunäkökohdat

Poltto- ja voiteluaineet

Poltto- ja voiteluaineet sekä kemikaalit on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa vesistöön eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Poikkeukselliset tilanteet

Tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan tai vesistöön, on viipymättä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Melu

Alueella tapahtuvat kairaukset ja kaivutyö on pyrittävä suorittamaan arkipäivisin klo 7-22 välisenä aikana.

Toiminnan lopettaminen

Toiminnan loputtua on alue siistittävä ja toiminnasta syntyneet jätteet vietävä asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Lisäksi mahdolliset tutkimuskaivannot ym. muut toiminnasta aiheutuneet jäljet on pyrittävä maisemoimaan.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Hakemuksesta ei ole annettu mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Kaavoitustilanne

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä.

Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun.

Haettu valtausalue rajoittuu oikeusvaikutteiseen rantayleiskaava-alueeseen.

Koska kunta ei ole vastustanut valtausoikeuden myöntämistä, ei valtaukselle ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaista estettä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

- Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

- Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

- Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

- Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairauksen osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtaukselta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisella on valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisella on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien veloitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat veloitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- ELY-keskuksen lausunnossa mainittuja suurten petolintujen pesiä koskien ei ole tarpeen antaa erillistä lupamääräystä, kun otetaan huomioon pesien sijainti tutkittavaan alueeseen nähden. Rauhoitettujen petolintujen tunnettujen pesien osalta viitataan kuitenkin luonnonsuojelulain (1096/1996) 39 §:ään, jota myös valtaajan on kaivoslain (503/1965) nojalla noudatettava mm. tutkittavalle kohteelle siirryttäessä. Tällä päätöksellä asia saatetaan valtaajan tietoon, jotta tutkimuksissa noudatetaan tarpeellista varovaisuutta erityisesti pesimäaikana.
- ELY-keskuksella ei ole tiedossa tutkimusalueelta luontodirektiivin liitteen IV (a) -lajien esiintymiä. ELY-keskuksen lausunnon mukaan tutkimusalueen poikki virtaava Ullavanjoki ja sen lähivesistö ympäristöineen on kuitenkin potentiaalinen viitasammakon esiintymisalue. Viitasammakko on rauhoitettu ja luontodirektiivin liitteen IV (a) mukainen eläinlaji. Luonnonsuojelulain (1096/1996) 39 §:n rauhoitussäännösten ja luontodirektiivin liitteessä IV (a) todetun mukaisesti on mm. kielletty tällaisten eläinlajien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen. Ottaen huomioon, ettei alueella ole todettu viitasammakon esiintymiä, ei valtaajalle ole tarpeen antaa tätä koskevaa erillistä lupamääräystä. Tällä päätöksellä asia kuitenkin saatetaan valtaajan tietoon, jotta tutkimuksissa ja mm. tutkittavalle kohteelle siirryttäessä noudatetaan asianmukaista varovaisuutta. Tarvittaessa valtaajan on otettava yhteyttä ELY-keskukseen mahdollisten viitasammakon esiintymispaikkojen tunnistamiseksi maastossa.

Päätöksessä ei myöskään ole tarpeen asettaa velvollisuutta selvittää mahdollisten viitasammakoesiintymien sijaintia ennen tutkimustöitä, koska kaivos- tai luonnonsuojelulaista ei synny valtaajalle mahdollisten esiintymien selvittämisen velvollisuutta. (Viitteet: kaivospiirin määräämistä koskeva korkeimman hallinto-oikeuden päätös 16.5.2008, taltionumero 1176 sekä valtauspäätöstä koskeva Rovaniemen hallinto-oikeuden päätös 14.9.2012 nro 12/0359/1).

Luonnonsuojelulain 49 §:n mukainen kieltö hävittää ja heikentää mahdollisia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sekä lain 39 §:n kieltö häiritä rauhoitettujen lajien yksilöitä ovat voimassa suoraan lain nojalla. Tämä valtausoikeutta koskeva päätös ei oikeuta poikkeamaan näistä.

- ELY-keskuksen lausunnossa mainitun mahdollisen meluhaitan vuoksi ei ole syytä antaa erillistä lupamääräystä valtaajalle, kun otetaan huomioon lupamääräyksen 11

viittaus muun lainsäädännön noudattamisvelvollisuuteen. Lisäksi lausunnossa mainittujen poltto- ja voiteluaineiden ja kemikaalien käsittelyn sekä poikkeuksellisten tilanteiden osalta viitataan lupamääräyksiin 8 ja 11.

- jälkitoimenpiteitä, tutkimuskaivantoja ja alueen maisemointia koskien todetaan, että valtaajan edellytetään kaivoslain nojalla tekevän tutkimuksia mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa aiheuttaen. Tämän seurauksena – ja viitaten myös lupamääräyksessä 6 todettuun – valtausalue on saatettava maisemallisesti ja muutoin ympäristöllisesti tyydyttävään tilaan mm. peittämällä ja maisemoimalla tutkimuskaivannot.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä. Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)

Kaivoslaki (621/2011)

Kaivosasetus (663/1965)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Luonnonsuojelulaki (1096/1996)

Hallintolaki (434/2003)

Jätelaki (646/2011)

Ympäristönsuojelulaki (86/2000)

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määrään lukematta. Valitusaika päättyy **6.8.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Vaasan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 65100 Vaasa

postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

puhelin: 029 56 42611

telekopio: 029 56 42760

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

